

Adeu a les assignatures: el treball per projectes convenç cada cop més escoles

Què prefereixes, escoltar tota la mitologia grega clavat al pupitre de la mà de la teva professora, o descobrir el món dels herois i els mites a partir de la seva recerca en la música, la literatura i l'art contemporanis? No responguis encara. Què et vindria més de gust, tornar del pati i que t'expliquin en dues sessions d'una hora l'evolució dels primers habitants de la terra, o que tu i els teus companys us llanceu a defensar el jaciment que teniu al poble veí, sembla ser que amenaçat per un *pilotasso* immobiliari?

“Home, preferim treballar amb projectes que ens ajuden a aprendre coses que ens serviran per la vida real, i que ens motiven. Són reptes”, apunta un dels alumnes de Quart d'ESO de l'institut de Sils (Girona). Ell és dels que està recollint informació amb els seus companys per construir una defensa justificada del jaciment -realment existent, i anteriorment amenaçat- del Camp dels Ninots.

El treball per projectes ha relegat les assignatures a un terç de l'horari en aquest centre educatiu gironí, i cada cop guanya més terreny, segons els experts, a l'organització compartimentada de les matèries. Iolanda Arboleas, directora de l'institut, afirma: “Volem futurs ciutadans que sàpiguen relacionar aprenentatges, que siguin capaços de treballar en equip, d'innovar, d'adaptar-se als canvis i comunicar bé”.

A més d'alguns centres educatius públics, que com a Sils fa anys que aposten per aquesta metodologia, en les darreres setmanes també ha transcendit [l'atreuiment de les escoles dels Jesuïtes](#), una institució centenària que en la seva profunda renovació també ha decidit canviar les assignatures pels projectes. [O el sempre envejat sistema educatiu finlandès](#), que recentment també ha vist en les assignatures un signe caduc dels temps educatius passats.

I és que els projectes són només la palanca que permet a molts docents transformar els aprenentatges dels seus alumnes en una activitat més motivadora -els agrada el repte-, cooperativa -solen treballar en grup- i significativa -les propostes solen ser vinculades a l'entorn del centre. “Els alumnes sempre et pregunten: ‘però això per què em servirà a mi?’ Doncs bé, els projectes sí, donen sentit al seu aprenentatge. Està comprovat que els motiven”, exposa Neus Sanmartí, durant anys directora de l'Institut de Ciències de l'Educació. “Els currículums de tot el món van cap als projectes, perquè permeten un treball interdisciplinar: els coneixements s'han de relacionar perquè a la vida els problemes reals són complexos”.

Però, com s'ho fan a Sils?

A l'institut de Sils van tenir la sort de començar de zero. El centre va obrir les seves portes l'any 2008, i ho va fer amb un equip de professors amb inquietuds pedagògiques i ganes de canviar les coses. "Volíem acabar amb els orígens de tots els mals, que són l'exigència d'uns nivells mínims per a tots els alumnes, la segregació per nivells, l'obsessió del docent per la seva matèria, i la concepció de l'alumne com a receptor de coneixements", exposa la directora.

A Sils van trobar un clar aliat en el treball per projectes. Actualment divideixen l'horari lectiu en tres franges -que no assignatures-, "que van de menys a més autonomia per a l'alumne". Totes tres tenen el mateix pes horari. La primera és la de l'anomenada classe magistral. A l'institut consideren que també hi ha d'haver espai per a la transmissió de coneixements. La segona és la franja dels procediments. "Aquí hi encabim les mates i les llengües, sobretot l'ensenyament procedimental. L'ortografia i les equacions, per exemple, s'han d'aprendre a partir de la repetició", constata Arboleas. I la tercera és la dels projectes.

En fan un cada mes. "Al principi deixàvem que els alumnes decidissin lliurement els seus projectes, però ens vam trobar que no sortíem de les tribus urbanes... I ara els donem orientacions", detalla la directora. Això els ha permès repartir-los amb una mica més d'equilibri en funció de les matèries, encara que l'objectiu és que tots incorporin continguts de qualsevol de les matèries.

Qualsevol. Fem la prova durant l'hora del pati amb un dels mestres del centre, mentre esmorza. Qualsevol? "Sí, a veure, posem per cas un projecte sobre aïllaments -ell és profe de tecnologia-: incorpora tecnologia, matemàtiques perquè has de prendre les mides de la casa, ciències naturals per estudiar els materials amb què ho pots fer, història de l'habitatge i els materials de construcció de l'entorn, i llengua perquè en tots els casos fem exposició oral al final..." Prova superada, va.

Per integrar totes les disciplines els professors van haver de despullar els currículums de cada àrea, amb la intenció d'obtenir aquells conceptes imprescindibles "perquè després els alumnes construeixin els seus propis coneixements". En aquest procés, apunta Arboleas, no hi ha llibre de text que valgui, però sí els infinits recursos d'internet.

Les avaluacions i el paper del professor

Renunciar a les assignatures és tombar una peça de dominó. Automàticament trontollen moltes altres peces, com els **exàmens** o el paper del **mestre dominador de l'aula**.

Restar pes als exàmens, tal com han fet a Sils o a les escoles Jesuïtes, permet centrar la mirada més en l'evolució de cada alumne. "És l'avaluació continuada que sempre hem reivindicat però que mai no s'aplicava", exposa Arboleas. Els alumnes de Sils, simplificant el procés, obtenen més de la meitat de la seva nota en funció del seu treball amb el projecte. "Se'ls valora que s'esforcin, que ajudin els companys, que mostrin interès, que millorin", valora la directora.

Aquest plantejament -valorar els alumnes en funció del seu progrés i no d'uns mínims prèviament marcats- permet a més, tal com passa a Sils, que tots els estudiants puguin seguir en una mateixa classe, tinguin més o menys dificultats. "Aquí aproven els que s'esforcen", sentència Arboleas, convençuda que així es reforça l'atenció a la diversitat.

Però com es mesura l'esforç? I la col·laboració? "Amb observació", coincideixen tots dos. Com que el mestre ja no ha de passar les hores impartint classe, es pot passejar per l'aula analitzant la feina dels alumnes.

"El mestre es converteix en un estimulator d'aprenentatges i un dissenyador de situacions didàctiques". Aquesta és la definició d'Arboleas del nou paper del docent. Menéndez té també la seva: **"El mestre cedeix el centre d'atenció a l'alumne i passa a plantejar reptes i acompanyar; observar i avaluar"**, sentència.

Text extret i adaptat de:

<http://diarieducacio.cat/adeu-a-les-assignatures-el-treball-per-projectes-convenc-cada-cop-mes-escoles/>